Yeni Yılda Sportif Gündem Fair-Play İklimi Olsun!

Mustafa Karaağaçlı

1. Fair-Play İklimi

- Fair-Play yani sportmenlik, en temel anlamıyla sportif erdemdir. Erdem ise tam bir iyilik halidir.
- Sportmenlik, sporda kurallara uymaktan da öte belli bir iyilik ve dürüstlük davranış kalıplarının tümel repertuvarıdır.
- Sportmenlik rakibe her bağlamda saygı göstermektir. Bu saygı önce dil, sonra tavır daha sonra sportif sahada rakibe zarar vermemektir.

2. Fair-Play Tutumları

- Sportmenlikte, rakip, bir düşman olarak değil, oyunun ayrılmaz bir parçası olarak görülür.
- Sportmenlikte, en çekişmeli mücadelelerde ve şampiyonluk yarışlarında bile rakibin onuruna ve varlığına gönülden saygı duyulur.
- Fair-Play, oyunda hileye ve şiddete başvurulmaz.

3. Sözde Değil Eylemde Fair-Play İçin Davranış Kuralları

Fair-Play besleyen ve artıran davranışlar aşağıda sıralanmaktadır:

- Oyun kurallarına uyulmalıdır
- Rakibi oyunun bir parçası olarak görülmelidir.
- Oyun koşullarında dürüstlük korunmalıdır.
- Oyun içinde her koşulda eşitlik sağlanmalıdır.
- Mücadelenin kazananı olunca galibiyet ya da yengi ölçülü kutlanmalıdır.
- Mücadele kaybedilince sonuca olumsuz tepkiler verilmemelidir.

4.Fair-Play İkliminde Şiddete Asla Yer Yoktur!

Varolan Türkiye Spor Coğrafyasında ve gezegende yaşanan sporda şiddet olaylarının sportif yani fair-play davranışlarında yeri yoktur. İşin özünde şiddet kanseri salt sporda değil; sosyal yaşamda, eğitimde, sağlık hizmetlerinde, alış verişlerde, ulaşımda ve trafikte de yaygınlık gösteriyor. Çünkü; yaşamda kadınlar, çocuklar, aile bireyleri, tek taraflı ısrarlı takip edilenler, hayvanlar, öğretmenler, sağlık personeli, her türden kamu görevi yapanlar ve şiddet görürken, TBMM'de de şiddet gözleniyor.

Şiddetin toplumsal yapıda ve spor alanlarında yaygınlaşması ise sportif fair-play ruhunu ve iklimini lekeliyor. Oysa; şiddet ile spor yan yana olmaz! şiddet kimseyi haklı kılmaz!

5.Sporda Özellikle Memleket Futbolunda Fair-Playi Lekeleyen Tavırlar

Sporda Özellikle Memleket Futbolunda Fair-Playi Lekeleyen Tavırlar aslında futbolda şiddeti tetikleyen şu davranış kalıplarından oluşuyor:

- Her takımın her puan kaybı hakemlere fatura ediliyor.
- Kulüplerin yetkilileri her zeminde hakemler hakkında konuşuluyor.
- Futbol yaşamın diğer alanlarından ayrı bir olguymuş gibi görülüyor.
- Kadro plansızlığı, güçlü oyun karşılığı olmayan transfer harcamaları TFF'ye ve hakem yönetimlerine çıkarılıyor.
- Teknik yönetim, idman ve taktik eksiklikler başka yerlere yöneltiliyor.

6.Fair-Play İçin Öneriler

Her çeşit spor nücadelesinde; oun yun kurallara uyulmalı, teknik yönetimler sporcularına fair-play davranışlarını açıklamalıdır. Sporcuların doğru tutum ve davranış sergilemelerini özendirmelidir.
Kulüp yönetimleri, akılcı yönetim ve transfer politikaları izlemeli, yapılan mücadelelerin seyir ve oyun temelli olduğundan hareket etmelidir.
Sonuçta sportif çıktıların ve sonuçların fair-play ile önem ve kıymet kazandığı unutulmamalıdır.

7. Yeni Yılda Fair-Play Dileği

Türkiye spor coğrafyası her dalda sportif mücadeleye sahne oluyor. Gelen yeni yılda sportif mücadelelerin önce fair-playli, sakatlıksız ve sağlıklı geçmesi sonra da oyun kuralları içinde, rakibe saygılı ve dürüstlükle yapılması, sadece sportif değil sosyal yaşamda da fair-play iklim yaşansın dileğiyle herkese sağlıklı yıllar olsun.

Türkiye Cumhuriyeti'nin Kurucusu GMK Atatürk'ün de dediği gibi; "sporcu zeki, çevik ve ahlaklı" yani fair-play tavırlı olsun.

Kaynaklar

Karaağaçlı, M. (2019)**.**Okullarda ve Eğitimde Şiddetin Evrilmesi. **Şiddetin Önlenmesi Çalıştayı. Ankara: 15-16 Kasım.2019**. **TC Cumhurbaşkanlığı** THİEK. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu'nun (HİEK) 08.11.2019 tarih ve E1724 Sayılı yazısı. Çaliştaya sözlü bildirili ve sunumlu katılım. Ankara; Green Park Konferans Salonu. 16 Kasım 2019.

Karaağaçlı, M. (2023).Yaşama, Eğitbilime ve Okul İklimine Yabancılaştıran Şiddeti Giderme Yaklaşımları. Konulu sözlü bildiriyle, **Şiddet Döngüsü ve Çözüm Önerileri Sempozyumu 22-23 Aralık 2023. Samsun: 19 Mayıs Üniversitesi Rektörlüğü'nün Düzenlediği Sempozyum'a** Çağrılı konuşmacı olarak katılım.

Karaağaçlı, M. (2023). **Başkentte Şiddet. https://www.yurtspor.com/kose-yazisi/348. 12 .12.2023.**

MKE Ankaragücü-Rizespor Süper Lig 15. Hafta Maçında Yaşanan Şiddet Olayları. Ankara-Eryaman, 11.12.2023.

Karaağaçlı, M. (2024).**Trabzon'da Olaylar, TFF ve Hakem Meler.** https://www.yurtspor.com/kose-yazisi/424.19.03.2024.

Resmi Gazete, (2019). Sporda Şiddet Ve Düzensizliğin Önlenmesine Dair Kanun İle Başarılı Sporculara Aylık Bağlanması İle Devlet Sporcusu Unvanı Verilmesi Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun. Ankara: **Resmi Gazete**. 12 Temmuz 2019, Sayı: 30829.

Göztepe-Fenerbahçe Süper Lig Maçı. 17.08.2024. (2-2).

İletişim ve Erişim

Dr. Öğr. Üyesi, G.Ü. Gazi Eğitim Fakültesi, EBB Öğr. Üyesi.
e-posta : mkara@gazi.edu.tr
ORCID : https://orcid.org/0000-0003-3488-1021
Web (1): w3.gazi.edu.tr/~mkara
Web (2): https://avesis.gazi.edu.tr/mkara
Spor: :www.yurtspor.com. yazarlar
Eğitim-Sosyoloji Güncel : www.mektepligazete.köşe yazıları

Bilim-Araştırma: www.mektepligazete.bülten
Facebook (1): Kirizma
Facebook (2): Mustafa Karaağaçlı
X : M_Karaagacli_
İnstagram : mustafakaraagacli1
Blog :mustafakaragacli.blogspot.com